

[Arbejdsministeren.]

regeringen til at fremsætte lovforslag om ensartede lovregler for alle lønmodtageres ansættelsesforhold.

I bemærkningerne til forslaget siges det, at de forskellige regler, der findes for forskellige lønmodtagergrupper vedrørende ansættelse, ferie, sygdom, graviditet, aftjening af værnepligt, opsigelse m. v., bl. a. er medvirkende til at skabe sociale skel i befolkningen.

Jeg vil gerne indledningsvis gøre nogle bemærkninger om den talmæssige fordeling af de forskellige grupper af lønmodtagere. Det samlede antal lønmodtagere udgør ca. 2 mill.; ca. 1 mill. er faglærte og ufaglærte arbejdere, der for langt de flestes vedkommende er omfattet af kollektive overenskomster. Antallet af funktionærer, hvis forhold reguleres af funktionærloven, kan vel skønsmæssigt ansættes til 600.000, ca. 76.000 er statstjenestemænd, der er omfattet af tjenestemandsløvgivningen, og ca. 70.000 er kommunale tjenestemænd. Antallet af lønmodtagere ansat på overenkomst med staten er ca. 57.000, hvoraf ca. 19.000 er overenskomstansatte akademikere.

Jeg er enig i, at der på trods af de forskellige vilkår, der gør sig gældende fra område til område, er en række fælles hensyn, der nok i højere grad, end det er tilfældet i dag, bør tilgodeses for alle lønmodtagergrupper. Der kan her peges på den beskyttelse i første række med hensyn til sikkerhed i ansættelsen, som funktionærgruppen og vel især tjenestemandsggruppen har. I en lang række kollektive overenskomster, der omfatter arbejdere, er der imidlertid indeholdt regler om opsigelsesvarsler, og i hovedaftalen er fastsat regler om afskedigelsesnavn med adgang til at yde erstatning for urimelig afskedigelse.

Man bør i denne forbindelse erindre, at baggrunden for gennemførelsen af funktionærloven i 1938 i første række var ønsket om at beskytte en gruppe lønmodtagere, der var særlig udsat som følge af ingen eller kun dårlig organisationsmæssig tilknytning.

Også på andet lovgrundlag er der allerede i dag på adskillige områder tilvejebragt fælles regler om ansættelsesforhold: jeg vil her nævne ATP-loven og dagpengeloven, der principielt omfatter hele den erhvervsaktive del af befolkningen. For

funktionærer og arbejdere kan som et eksempel på fælles lovgivning endvidere nævnes ferieloven.

I vurderingen af det foreliggende forslag må imidlertid indgå, at arbejdsmarkedets vilkår traditionelt primært har været fastlagt gennem forhandlinger mellem arbejdsmarkedets parter, og det er da også netop gennem indgåelse af de kollektive overenskomster, lønmodtagerne har haft adgang til at få tilgodeset de ønsker, der på forskellige tidspunkter har trængt sig på.

Bl. a. fordi mange lønmodtagergruppers vilkår er forskellige, må det nok betvivles, om det vil være rigtigt på nuværende tidspunkt at søge gennemført en lovgivning som den, forslagsstilleren ønsker. Jeg mener, at en fælles lovgivning for alle lønmodtagere, hvis den skulle søges gennemført, bør ske på grundlag af de tendenser på arbejdsmarkedet, som er tydelige, men som næppe endnu er tilstrækkelig afklaret.

Jeg vil altså ikke på forhånd afvise, at udviklingen på videre sigt kan gøre en fælles lovgivning aktuel, måske på baggrund af ændringer i sammensætningen af lønmodtagerne. Bemærkelsesværdigt er det således, at funktionærgruppen fra 1960 til 1972 voksede med gennemsnitlig godt 43.000 årlig, og det må påregnes, at stigningen fortsætter.

Som situationen er i dag, kan jeg altså ikke på nuværende tidspunkt gå ind for en fælles lovgivning på området, og jeg kan derfor ikke anbefale det foreliggende forslag. Jeg skal kun føje til: det er en ønskelig udvikling, men i øvrigt et kompliceret emne at gå i gang med.

Erling Dinesen (S):

En ensartet social tryghedslovgivning for alle lønmodtagere er vi i socialdemokratiet principielt tilhængere af, men når dette er sagt, må det føjes til, at det må naturligvis afhænge af en sådan lovgivnings indhold — og det fremgår efter min opfattelse ikke klart af det forslag, vi her behandler — om det f. eks. er hensigten, at tjenestemænd og funktionærer skal have samme vilkår som lønarbejderne i det private erhvervsliv, altså en forringelse af deres nuværende vilkår, eller om det er meningen, at man vil give alle lønarbejdere samme sociale tryghed i ansættelsen, som funktionærer og tje-